

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Muita ajankohtaisia säädösasioita

Teemat

- ▶ Ilmailulainsäädäntökuulumisia
- ▶ Esteettömyys
- ▶ Puolustusyhteistyö ja pakotteet
- ▶ Kyberturvallisuus ja kriisinkestävyys
- ▶ Tekoälyasetus ja data-asetus
- ▶ Esteettömyysvaatimusten soveltamisen käynnistyminen
- ▶ Liikennejärjestelmän palvelujen digitalisaatio

Ilmailulainsäädäntökuulumisia

- ▶ 25.11.2024 voimaan tullut [ilmailulain muutos](#) täydensi EU:n nk. jakeluinfra-asetusta ja lentoliikenteen kestävästä polttoaineista annettua asetusta.
 - ▶ Liikenne- ja viestintävirasto vastuuviranomainen
 - ▶ Viranomaisen tietojensaantioikeutta koskevaa 153 §:ää yksinkertaistettiin
- ▶ Valmisteilla [ilmailun turvallisuutta edistäviä säädöstarkistuksia](#), mm.
 - ▶ Virastolle mahdollisuus ilmoittaa työnantajalle lupaan kohdistettavista toimenpiteistä.
 - ▶ Työnantajan oikeus puhalluttaa.
 - ▶ Lentoesteprosessiin tarkennuksia.

Esteettömyys

- ▶ EU:n esteettömyysdirektiivin (2019/882) vaatimukset tulevat sovellettaviksi 28.6.2025 alkaen.
- ▶ Suomessa sovelletaan
 - ▶ [Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettua lakia \(3 a luku\)](#)
 - ▶ [Eräiden tuotteiden esteettömyydestä annettua lakia](#)
- ▶ Traficom on valvova viranomainen

Näkyä ilmailussa esim.

- lähtöselvitysautomaattien esteettömyydessä
- digitaalisissa palveluissa (verkkosivut, verkkokauppa, mobiilisovellukset)

Puolustusyhteistyö ja pakotteet

- ▶ NATO-jäsenyyden myötä tarve tarkastella ulkomaisille joukoille tarjolla olevia palveluita
 - ▶ Muutos ilmailulakiin (112 §) ja lentoasemaverkosta ja –maksuista annettuun lakiin: Lennonvarmistus- ja lentoasemapalvelun tarjoajan oikeus saada korvaus valtion varoista
- ▶ Venäjää ja Valko-Venäjää koskevien pakotteiden säännöllinen päivittäminen koskee myös ilmailua (esim. [asetus 833/2014](#)) Pakotteiden kohteena mm.
 - ▶ Ilmailuun liittyvien tuotteiden ja palveluiden toimittaminen Venäjälle
 - ▶ ”Venäläisessä hallinnassa” oleva ilmailu EU:n ilmatilassa.
 - ▶ Tuorein pakotepaketti on hyväksytty 24.2.2025, ja siitä löytyy tarkempaa tietoa [ulkoministeriön sivuilta](#)

Kyberturvallisuus ja kriisinkestävyys

- ▶ Toimintaympäristön muuttuessa erityisen huomion kohteeksi on noussut tarve vahvistaa ja varmistaa toiminnan jatkuvuutta normaaliolojen häiriötilanteissa.
- ▶ EU:ssa hyväksyttiin joulukuussa 2022 kaksi direktiiviä
 - ▶ Nk. [NIS2-direktiivi 2022/2555](#) keskittyy kyberriskeihin varautumiseen
 - ▶ Nk. [CER-direktiivi 2022/2557](#) keskittyy muihin riskeihin.
- ▶ Keskiössä riskinarviointi ja poikkeamien ilmoittaminen
- ▶ Direktiivit ollaan saattamassa Suomessa voimaan eduskunnassa käsittelyssä olevilla:
 - ▶ Kyberturvallisuuslailla ([Hallituksen esitys 57/2024 vp](#))
 - ▶ Lailla yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ([Hallituksen esitys 205/2024 vp](#))

Huom. EU:ssa on myös uusi erityisesti tuoteturvallisuuteen liittyvä kyberkestävyys-säännös (EU) 2024/2847, mutta se ei koske EASA-asetuksen 2018/1139 mukaisesti sertifioituja tuotteita.

Koskee lentoyhtiöitä, eräitä lentoasemia ja lennonjohtoa
- Vaatimukset tulevat sovellettaviksi ilmailun erityisvaatimuksia täydentäen.

Tekoälyasetus ja data-asetus

- ▶ Kesäkuussa 2024 annetun [tekoälysäädöksen 2024/1689](#) yhteydessä muutettiin myös ilmoituksen turva-asetusta 300/2008 sekä EASA-asetusta 2018/1139
 - ▶ Uudistettaessa näiden ilmoituksen asetusten nojalla annettavia täytäntöönpanosääntöjä, on otettava huomioon tekoälysäädöksen suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä koskevat vaatimukset.
- ▶ Joulukuussa 2023 annettu EU:n [datasäädös 2023/2854](#) koskee myös ilmoitusta
 - ▶ Datasäädös tavoittelee helpompaa datan saatavuutta ja hyödyntämistä. Se koskee laajasti dataa, jota syntyy verkkoon kytkettyjen laitteiden käytöstä. Tällaisia laitteita saattavat olla esimerkiksi ilma-alukset.
 - ▶ Laitteiden valmistajilla on velvollisuus suunnitella laitteet niin, että käyttäjä voi saada niiden tuottaman datan. Jos käyttäjä ei teknisistä syistä voi saada dataa esimerkiksi suoraan laitteesta, valmistajan on luovutettava kyseinen data laitteen käyttäjälle hänen pyynnöstään.
 - ▶ Säädestä sovelletaan asteittain syyskuusta 2025 alkaen.

Liikenteen digitalisaatio

- ▶ EU:n ITS-direktiiviin eli *tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista annettuun EU-direktiiviin 2010/40/EU* liittyvien uudistusten huomioiminen on taustalla LVM:n nk. [Liikenteen data-avaruus II -hankkeessa](#).
- ▶ Koskee liikenteen palveluista annettavien **olennaisten tietojen avaamista rajapintoihin**.
- ▶ Myös lentoliikennettä on jo koskenut direktiivin nojalla annettu komission [asetus multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisesta \(2017/1926\)](#), sis. viittauksen IATA:n aineistoon.
- ▶ Tietopalveluista säädetään kansallisesti tällä hetkellä [liikenteen palveluista annetun lain 18 luvussa](#).

Palvelee tilanteissa, joissa haetaan tietoa matkoista, joissa käytetään eri liikennemuotoja.